

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

БОРШОШ ІВАН СЕМЕНОВИЧ

УДК 342.95 (477)

**ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ У СИСТЕМІ СУБ'ЄКТІВ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ ТА ПРАВОПОРЯДКУ У РЕГІОНІ**

Спеціальність 12.00.07 адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня

кандидата юридичних наук

Харків – 2018

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Науково-дослідному інституті публічного права.

Науковий керівник:

доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України
СОКУРЕНКО Валерій Васильович,
Харківський національний
університет внутрішніх справ,
ректор.

Офіційні опоненти:

доктор юридичних наук, доцент,
заслужений юрист України
ЖУРАВЛЬОВ Дмитро Володимирович,
Інститут права та післядипломної освіти
Міністерства юстиції України, перший
заступник директора;

кандидат юридичних наук, доцент
ШЕВЧУК Геннадій Вадимович,
Національна академія внутрішніх справ,
доцент кафедри адміністративної
діяльності.

Захист відбудеться 28 вересня 2018 р. о 13 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 64.700.01 у Харківському національному університеті внутрішніх справ за адресою: 61080, м. Харків, просп. Л. Ландау, 27.

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Харківського національного університету внутрішніх справ за адресою: 61080, м. Харків, просп. Л. Ландау, 27.

Автореферат розісланий 27 серпня 2018 р.

**Учений секретар
спеціалізованої вченої ради**

Л. В. Могілевський

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. Одним із основних чинників, що забезпечує розбудову України як суверенної, незалежної, соціальної, демократичної держави, є всебічне утвердження прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина. При цьому дуже важливе значення для упорядкування суспільних відносин в державі та здійснення державного управління відведено регіональному рівню. Місцеві органи виконавчої влади, які діють у межах своїх адміністративно-територіальних одиниць, безпосередньо забезпечують реалізацію законодавчих актів, програм соціально-економічного та культурного розвитку регіону, забезпечують законність та порядок на визначеній території. Саме на регіональному рівні забезпечується організація економічного, соціально-політичного та культурного життя населення.

На місцеві органи державної влади покладено безпосередній обов'язок щодо утвердження і забезпечення прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина, оскільки ці органи є найближчими до населення й перебувають у постійній взаємодії з ним. Територіальні органи у своїй діяльності повинні бути взірцем законності і правопорядку в державі, зокрема законність для них є багатовекторним явищем, яке включає в себе: а) принцип їх діяльності; б) принцип здійснення управління в межах наданих повноважень; в) метод їх діяльності; г) режим суспільних відносин на визначеній території, який вони повинні підтримувати та забезпечувати; г) є метою та одночасно функцією здійснення та реалізації державного управління на місцях.

Варто відзначити, що загальним питанням адміністративно-правового забезпечення законності та правопорядку присвячено наукові праці: В. Б. Авер'янова, О. Ф. Андрійко, О. М. Бандурки, Є. Ю. Бараша, О. І. Безпалової, Ю. П. Битяка, С. М. Братуся, М. М. Бурбики, Л. Є. Виноградова, В. М. Гарашука, Ю. В. Гаруста, Є. А. Гетьмана, О. П. Гетманець, С. М. Гусарова, О. В. Джафарової, Д. В. Журавльова, Р. А. Калюжного, О. М. Клюєва, Т. О. Коломоець, В. К. Колпакова, А. Т. Комзюка, Ю. А. Копитова, О. Є. Користіна, Р. О. Куйбіди, О. В. Кузьменка, А. М. Куліша, Є. В. Курінного, О. С. Лагоди, К. Б. Левченко, В. А. Ліпкана, М. В. Лошицького, Д. М. Лук'янця, П. С. Лютікова, О. І. Миколенка, О. М. Музичука, В. Я. Настюка, В. І. Олефіра, В. В. Пахомова, Т. О. Проценка, Д. М. Притики, А. В. Руденка, Ю. О. Світличної, О. Ю. Снявської, В. В. Сокурєнка, В. В. Сухоноса, Г. В. Шевчука та ін. Однак саме питання діяльності обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні після проголошення курсу на децентралізацію та значного розширення їх повноважень залишились поза увагою вчених.

Таким чином, необхідність удосконалення адміністративно-правового забезпечення законності та правопорядку у регіоні, з одного боку, та відсутність комплексних наукових досліджень цієї проблематики – з іншого, обумовлюють актуальність комплексного дослідження місця та

особливостей обласних державних адміністрацій у системі суб'єктів забезпечення законності та правопорядку у регіоні.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Дисертаційне дослідження виконане відповідно до основних положень Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015, Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 26 травня 2015 р. № 287/2015, Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України, затвердженої Указом Президента України від 14 березня 2016 р. № 92/2016, Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385, Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р., Стратегії реформування державного управління України на 2016-2020 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 474-р., Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2016-2020 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 3 березня 2016 р., плану науково-дослідницької роботи Науково-дослідного інституту публічного права «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0115U005495).

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є визначення особливостей адміністративно-правового забезпечення діяльності обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні, напрямків удосконалення їх діяльності з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду та в контексті реформування державного управління й територіальної організації влади в Україні.

Для досягнення зазначеної мети в дисертаційному дослідженні необхідно було вирішити такі основні *завдання*:

- визначити поняття та розкрити значення і особливості забезпечення законності та правопорядку у регіоні;
- встановити місце обласної державної адміністрації у системі суб'єктів забезпечення законності та правопорядку у регіоні;
- охарактеризувати правові засади забезпечення законності та правопорядку у регіоні та виявити місце серед них норм адміністративного законодавства;
- розкрити принципи діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні;
- систематизувати завдання та функції обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні;

- виокремити напрямки діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні;
- виявити форми та методи забезпечення обласною державною адміністрацією законності та правопорядку у регіоні;
- узагальнити зарубіжний досвід діяльності органів місцевої влади як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні та визначити можливості його використання в Україні;
- запропонувати напрямки вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує діяльність обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні;
- опрацювати напрямки вдосконалення взаємодії обласної державної адміністрації з іншими суб'єктами забезпечення законності та правопорядку у регіоні.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають під час забезпечення законності та правопорядку у регіоні.

Предметом дослідження є адміністративно-правове забезпечення діяльності обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні.

Методи дослідження. В основу дисертаційної роботи покладено такі методи наукового пізнання: історико-правовий – з метою з'ясування ролі значення забезпечення законності та правопорядку у регіоні на різних етапах розвитку України (підрозділ 1.1); системно-структурний – під час з'ясування системи суб'єктів забезпечення законності та правопорядку у регіоні та визначення місця серед них обласної державної адміністрації, а також при окресленні напрямків удосконалення взаємодії обласної державної адміністрації з іншими суб'єктами забезпечення законності та правопорядку у регіоні (підрозділи 1.2 та 3.3); порівняльно-правовий – в ході розкриття правових засад забезпечення законності та правопорядку у регіоні та визначення місця норм адміністративного права у досліджуваному правовому регулюванні, а також під час з'ясування діяльності органів місцевої влади як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні та можливостей його використання в Україні (підрозділи 1.3 та 3.1); структурний аналіз – для з'ясування мети, принципів, завдань, функцій, рівнів, напрямків, форм та методів адміністративно-правового забезпечення діяльності обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні (підрозділи 2.1 – 2.4); формально-юридичний – під час узагальнення напрямків удосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує діяльність обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні (підрозділ 3.2); логіко-семантичний, за допомогою якого запропоновано низку авторських визначень термінів, які використовувались під час дослідження. В роботі використано й інші загальні та спеціальні методи наукового пізнання.

Науково-теоретичне підґрунтя дослідження становлять наукові праці фахівців у галузі філософії, теорії управління, загальної теорії держави і права, адміністративного права, інших галузевих правових наук, у тому числі зарубіжних дослідників. Нормативною основою дослідження є Конституція України, міжнародні нормативно-правові акти, закони та підзаконні нормативно-правові акти, які становлять правові засади діяльності обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні. Інформаційну та емпіричну основу дисертації становлять узагальнення практики діяльності обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні, довідкові видання, статистичні матеріали. У ході підготовки дисертації автором використано власний досвід роботи.

Наукова новизна отриманих результатів визначається тим, що підготовлене дисертаційне дослідження є однією з перших спроб комплексно, з використанням сучасних методів пізнання та урахуванням новітніх досягнень науки адміністративного права визначити особливості адміністративно-правового забезпечення діяльності обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні, напрямків удосконалення їх діяльності з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду та в контексті реформування державного управління й територіальної організації влади в Україні. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень та висновків, запропонованих особисто здобувачем. Основні з них такі:

вперше:

- доведено, що законність для обласних державних адміністрацій є багатовекторним явищем, яке включає в себе: а) принцип їх діяльності; б) принцип здійснення управління в межах наданих повноважень; в) метод їх діяльності; г) режим суспільних відносин на визначеній території, який вони повинні підтримувати та забезпечувати; г) мету та одночасно функцію здійснення та реалізації державного управління на місцях;

- обґрунтовується необхідність розроблення Типової регіональної програми забезпечення законності і правопорядку, із визначенням завдань, функцій, напрямків, форм та методів забезпечення обласними державними адміністраціями законності та правопорядку у регіоні;

- під взаємодією обласної державної адміністрації та інших органів державної влади щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні запропоновано розуміти спільну, взаємоузгоджену та законодавчо урегульовану діяльність обласної державної адміністрації та інших органів державної влади щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні;

- обґрунтована необхідність визначення в Законі України «Про місцеві державні адміністрації» завдань та функцій вказаного органу державної влади щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні;

удосконалено:

– розуміння того, що обласна державна адміністрація як суб'єкт забезпечення законності та правопорядку у регіоні спрямовує свою діяльність на те, щоб належним чином організувати та упорядкувати взаємоузгоджену діяльність між облдержадміністрацією та іншими державними органами, які покликані забезпечувати законність та правопорядок у регіоні;

– визначення поняття «адміністративно-правова норма», під яким запропоновано розуміти формально визначене, загальнообов'язкове, встановлене чи ратифіковане державою правило поведінки, в якому через закріплення взаємних прав і обов'язків суб'єктів встановлюються вимоги до їх поведінки та взаємовідносин у сфері здійснення державного управління, місцевого самоврядування, і яке забезпечується наявними у державі заходами та засобами впливу;

– розуміння завдань обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні, під якими запропоновано розуміти декілька проміжних мікроцілей, досягнення (вирішення) яких є обов'язковою умовою на шляху досягнення кінцевої мети відповідної діяльності, та які дозволяють ефективно та якісно впорядкувати та організувати діяльність суб'єкта;

– визначення поняття «форми забезпечення законності та правопорядку у регіоні обласною державною адміністрацією», під яким запропоновано розуміти зовнішнє відображення дій облдержадміністрацій у досліджуваній сфері, виконання яких завжди тягне за собою настання відповідних юридичних наслідків;

– характеристику методів діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку в регіоні, під якими запропоновано розуміти сукупність прийомів та способів, які використовують облдержадміністрації для реалізації всіх вказаних форм діяльності у зазначеній сфері;

дістали подальшого розвитку:

– розуміння того, що законність є життєво важливою умовою верховенства права, у зв'язку з чим вона має супроводжуватися адміністративними приписами та дисципліною;

– обґрунтування, що діяльність облдержадміністрації на регіональному рівні – це реальна можливість для цих органів державної влади створити всі умови для забезпечення законності та правопорядку у конкретному регіоні з урахуванням демографічних, культурних, економічних, адміністративно-територіальних особливостей регіону;

– характеристика напрямів діяльності обласних державних адміністрацій щодо забезпечення законності та правопорядку в регіоні, що дозволило більш чітко визначити мету, окреслити завдання та функції облдержадміністрацій, що, у свою чергу, має важливе не лише теоретичне, а й практичне значення;

– обґрунтування того, що заходи щодо забезпечення безпеки регіонів повинні мати системний характер та визначатися комплексним документом

– регіональною Програмою забезпечення законності і правопорядку, до якої, зокрема, варто включити підпрограми, які торкалися б питань урегулювання окремих сфер суспільних відносин;

– обґрунтування важливості прийняття Типового положення про проведення оцінювання діяльності обласної державної адміністрації із визначенням системи суб'єктів, які будуть здійснювати таку діяльність, та їх повноважень;

– пропозиція щодо розширення кола повноважень місцевих державних адміністрацій із видання нормативних актів з питань забезпечення законності і правопорядку.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що викладені в дисертації висновки і пропозиції можуть бути використані у:

– науково-дослідній сфері – для подальшого розроблення теоретико-методологічних та правових питань забезпечення законності та правопорядку на регіональному рівні (*акт впровадження Кримінологічної асоціації України від 04.01.2018 р.*);

– правотворчості – як основа для вдосконалення адміністративного законодавства, що регламентує забезпечення законності та правопорядку на регіональному рівні (*акт впровадження Науково-дослідного інституту публічного права від 16.01.2018 р.*);

– правозастосовній діяльності – з метою удосконалення окремих напрямків, форм та методів забезпечення законності та правопорядку на регіональному рівні (*акт впровадження результатів дисертаційного дослідження у практичну діяльність Сумської обласної державної адміністрації від 19.01.2018 р.*);

– навчальному процесі – під час підготовки підручників та навчальних посібників із дисциплін «Адміністративне право», «Адміністративний процес», «Публічне адміністрування» та інших дисциплін адміністративно-правового характеру, в ході підготовки відповідних їх розділів (*акт впровадження Харківського національного університету внутрішніх справ від 25.01.2018 р.*).

Апробація матеріалів дисертації. Підсумки розроблення проблеми в цілому, окремих її аспектів, одержані узагальнення і висновки було оприлюднено на міжнародних, всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, зокрема: «Державне регулювання суспільних відносин: розвиток законодавства та проблеми правозастосування» (м. Київ, 2015); «Громадянське суспільство в Україні: проблеми забезпечення правотворчої діяльності» (м. Харків, 2016); «Актуальні питання розвитку та взаємодії публічного та приватного права» (м. Львів, 2017); «Реформування національного та міжнародного права: перспективи та пріоритети» (м. Одеса, 2018).

Публікації. Основні результати дисертаційного дослідження викладено у шести статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях України та наукових періодичних виданнях інших держав, та чотирьох тезах наукових повідомлень на науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, що містять 10 підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Повний обсяг дисертації становить 215 сторінок. Список використаних джерел включає 237 найменувань та розміщений на 27-ми сторінках, додатки розташовано на 8-ми сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовується вибір теми дисертації, визначається її зв'язок з науковими програмами, планами та темами, окреслюються мета і завдання дослідження, об'єкт і предмет, методи дослідження, вказується на наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, наводяться дані щодо апробації результатів дослідження та публікацій.

Розділ 1 «Теоретико-методологічні засади забезпечення законності та правопорядку у регіоні» складається з трьох підрозділів, які присвячено з'ясуванню поняття, значення та особливостей забезпечення законності та правопорядку у регіоні; окресленню місця обласної державної адміністрації у системі суб'єктів забезпечення законності та правопорядку у регіоні; дослідженню правових засад забезпечення законності та правопорядку у регіоні і визначенню місця серед них норм адміністративного права.

У підрозділі 1.1 *«Поняття, значення та особливості забезпечення законності та правопорядку у регіоні»* акцентовано увагу на тому, що місцеві органи виконавчої влади у межах підвідомчих їм адміністративно-територіальних одиниць безпосередньо забезпечують реалізацію законодавчих актів, програм соціально-економічного та культурного розвитку регіону, забезпечують законність та порядок на визначеній території.

На підставі аналізу словникової, енциклопедичної та іншої наукової літератури, а також положень чинного законодавства встановлено сутнісний зміст терміна «регіон». Керуючись чинним нормативно-правовим підґрунтям, з'ясовано предмет відання місцевої державної адміністрації як суб'єкта публічного управління. Встановлено, що одним із важливих напрямків діяльності місцевої державної адміністрації є ствердження та підтримка режиму законності і стану правопорядку на підвідомчій їй території.

Встановлено сутнісний зміст та властивості понять «законність», «дисципліна» та «правопорядок», задля чого вивчено відповідні доктринальні джерела. Запропоновано визначення поняття «забезпечення законності і дисципліни» як здійснення комплексу заходів, спрямованих на припинення порушень закону, проведення превентивних заходів, спрямованих на ліквідацію причин, що породжують правопорушення, їх попередження, своєчасне здійснення адміністративної діяльності щодо відновлення порушених прав, свобод і законних інтересів громадянина, людини, організацій і громадських об'єднань, покарання винних і виховання державних службовців в дусі дотримання і поваги до закону. З'ясовано значення законності та правопорядку, зроблено відповідні висновки щодо особливостей та важливості їх забезпечення у регіонах.

У підрозділі 1.2 «Місце обласної державної адміністрації у системі суб'єктів забезпечення законності та правопорядку у регіоні» досліджено загальне правове становище обласної державної адміністрації в системі органів держави взагалі та виконавчої гілки влади зокрема.

З'ясовано наукові підходи до розуміння сутнісного змісту та значення регіонального управління. Виокремлено основні характерні ознаки обласних державних адміністрацій. Проаналізовано чинне законодавство на предмет визначення у ньому ролі обласних державних адміністрацій у питанні реалізації державної політики на регіональному рівні, зокрема щодо забезпечення режиму законності та правопорядку на підвідомчих їм територіях.

Визначено та охарактеризовано напрямки діяльності регіональних органів управління, зокрема обласних державних адміністрацій, що мають сьогодні пріоритетне значення, з точки зору забезпечення законності та правопорядку на локальному рівні, тобто у межах окремих адміністративно-територіальних одиниць. З'ясовано чинники, які впливають на ефективність розвитку законності і правопорядку як у державі, так і в регіонах.

За результатами проведеного дослідження зроблено відповідні висновки щодо місця і ролі обласної державної адміністрації у системі суб'єктів забезпечення законності та правопорядку у регіоні.

У підрозділі 1.3 «Правові засади забезпечення законності та правопорядку у регіоні та місце серед них норм адміністративного права» зазначається, що коли йдеться про правові засади діяльності в тій чи іншій сфері суспільного життя, то мається на увазі існування певної сукупності правил поведінки, які сформовано, закріплено та гарантовано на державному рівні, та в межах яких державний орган реалізує свої повноваження. Наголошено, що правові засади забезпечення законності та правопорядку у регіоні мають свої особливості. По-перше, правове регулювання включає сукупність нормативних приписів усіх рівнів – загального, спеціального, регіонального значення. По-друге, правове регулювання забезпечення законності та правопорядку у регіоні регламентується нормами різних галузей права – конституційного, адміністративного, кримінального, господарського, цивільного та інших. По-третє, правові засади забезпечення законності та правопорядку у регіоні забезпечуються нормами законодавства, які мають різну юридичну силу та спрямованість.

Окрема увага приділена ролі адміністративно-правового регулювання у забезпеченні законності і правопорядку у регіоні. У зв'язку із цим на підставі аналізу наукових точок зору з'ясовано сутність та значення адміністративно-правових норм та адміністративно-правових актів. З метою висвітлення змісту правових, зокрема адміністративно-правових, засад забезпечення законності та правопорядку у регіоні проаналізовано положення цілої низки нормативно-правових актів різної юридичної сили, що так чи інакше стосуються досліджуваної проблематики. Акцентовано увагу на значенні розвитку регіональних програм щодо забезпечення законності та правопорядку на відповідних територіях держави.

Розділ 2 «Адміністративно-правовий механізм забезпечення законності та правопорядку у регіоні обласною державною

адміністрацією» складається з чотирьох підрозділів, які присвячено дослідженню мети та принципів діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні; з'ясуванню кола та вивченню змісту завдань і функцій обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні; аналізу напрямків діяльності зазначеного суб'єкта публічного управління щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні; розгляду ключових форм і методів забезпечення законності та правопорядку у регіоні обласною державною адміністрацією.

У підрозділі 2.1 *«Мета та принципи діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні»* зазначається, що будь-який орган державної влади утворюється з конкретною метою, яка виражає його місце, суспільне значення і обумовлює необхідність та доцільність створення та функціонування того чи іншого органу держави. Задля з'ясування цілей діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні проаналізовано положення відповідних чинних нормативно-правових актів (при цьому особлива увага приділена колу та змісту повноважень даних суб'єктів публічного управління), а також вивчено наукові точки зору з цього приводу.

З'ясовано сутнісний зміст категорії «принцип», задля чого досліджено відповідні словникові та енциклопедичні джерела. Розглянуто наукові підходи щодо розуміння змісту, ознак та значення принципів у контексті правознавства.

Встановлено, що принципи являють собою непорушні засади, ідеї, які лежать в основі діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні. Наголошено, що вони відображають найбільш суттєві аспекти діяльності облдержадміністрацій у досліджуваній сфері. Виокремлено наступні принципи діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні: верховенства права; законності; відкритості; неупередженості; пропорційності; ефективності; підконтрольності; юридичної відповідальності. Охарактеризовано сутнісний зміст та розкрито значення кожного зазначеного принципу окремо.

У підрозділі 2.2 *«Завдання та функції обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні»* зазначається, що важливими елементами правового статусу обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні є її завдання та функції у цій сфері, аналіз яких дозволяє більш глибоко та змістовно зрозуміти роль даного органу публічного управління у зазначеній галузі.

З'ясовано зміст термінів «завдання» та «функція». Встановлено, що завданнями обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні є декілька проміжних цілей, досягнення (вирішення) яких є обов'язковою умовою на шляху досягнення кінцевої мети відповідної діяльності. На підставі дослідження норм чинного законодавства було визначено наступні її завдання у сфері забезпечення законності та правопорядку у регіоні: забезпечити реалізацію на території

регіону державної політики у сфері боротьби зі злочинністю; забезпечити здійснення заходів щодо охорони громадської безпеки, громадського порядку, боротьби зі злочинністю; організувати взаємодію з правоохоронними органами та іншими компетентними суб'єктами; здійснювати заходи щодо організації правового інформування і виховання населення; навчати та перевіряти підготовку населення до дій у надзвичайних ситуаціях тощо. Розкрито зміст кожного завдання окремо.

Встановлено, що функція – це практичний вираз діяльності обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні. Вони (функції) відображають те, заради чого зазначений орган державної влади було наділено відповідними повноваженнями у досліджуваній сфері. Керуючись положеннями чинного законодавства, а також враховуючи існуючі наукові позиції, виокремлено такі функції зазначеного органу влади: правоохоронну; правозахисну; превентивну; правовідновлювальну; контрольну; координаційну; інформаційну; соціальну. Охарактеризовано зміст та значення кожної функції окремо. Запропоновано на законодавчому рівні закріпити відповідні завдання та функції обласних державних адміністрацій.

У підрозділі 2.3 *«Рівні та напрямки діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні»* за результатами аналізу наукових та нормативно-правових джерел виокремлено наступні рівні діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні: загальнодержавний, регіональний та локальний. На підставі аналізу чинного законодавства розкрито зміст та значення діяльності зазначеного суб'єкта публічного управління щодо забезпечення законності та правопорядку на кожному з указаних рівнів.

Визначено поняття «напрямки діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні», під яким запропоновано розуміти конкретну сферу суспільних відносин, на яку спрямована відповідна діяльність. Наголошено, що саме напрямком визначає, які інструменти повинні використовувати облдержадміністрації для реалізації відповідних заходів. Виокремлено такі напрямки діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні: охорона прав і свобод людини і громадянина; підтримання громадської безпеки та порядку; запобігання поширенню наркоманії, пияцтва та алкоголізму; мінімізація злочинного впливу на дітей та молодіжне середовище; протидія рецидивній злочинності; забезпечення безпеки дорожнього руху; підвищення рівня довіри населення до державної влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб. Висвітлено зміст та значення кожного вказаного напрямку діяльності зазначеного суб'єкта. Сформульовано відповідні висновки та зауваження щодо законодавчого регулювання напрямків діяльності державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні.

У підрозділі 2.4 *«Форми та методи забезпечення законності та правопорядку у регіоні обласною державною адміністрацією»* досліджено зміст категорій «форма» та «метод», задля чого вивчено відповідні словникові та доктринальні джерела. Встановлено, що форми забезпечення

законності та правопорядку у регіоні обласною державною адміністрацією являють собою зовнішнє відображення дій облдержадміністрацій у досліджуваній сфері, виконання яких завжди тягне за собою настання відповідних юридичних наслідків. Виокремлено такі форми забезпечення законності та правопорядку у регіоні обласною державною адміністрацією: нормотворчість; проведення консультацій з громадськістю; розгляд звернень громадян; проведення спільних з правоохоронними органами нарад з питань протидії злочинності, а також з питань забезпечення законності та правопорядку в регіоні. Розкрито зміст та охарактеризовано значення зазначених форм забезпечення законності та правопорядку у регіоні обласною державною адміністрацією.

Під методами діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку в регіоні запропоновано розуміти сукупність прийомів та способів, які використовують облдержадміністрації для реалізації всіх указаних форм діяльності у зазначеній сфері. Виокремлено та охарактеризовано, з точки зору їх змісту і значення, наступні методи: загальні: примус та переконання; спеціальні: координації діяльності, планування, вироблення рішень. За результатами проведеного дослідження сформульовано відповідні висновки та рекомендації щодо врегулювання форм та методів забезпечення законності та правопорядку у регіоні обласною державною адміністрацією.

Розділ 3 «Напрямки вдосконалення адміністративно-правових засад діяльності обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні» складається з трьох підрозділів, які присвячено аналізу зарубіжного досвіду діяльності органів місцевої влади як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні та з'ясуванню можливостей його використання в Україні; дослідженню напрямків удосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує діяльність обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні; визначенню кроків щодо удосконалення взаємодії обласної державної адміністрації з іншими суб'єктами забезпечення законності та правопорядку у регіоні.

У підрозділі 3.1 *«Зарубіжний досвід діяльності органів місцевої влади як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні та можливості його використання в Україні»* звернено увагу на те, що подолання проблем у сфері забезпечення законності та правопорядку у регіонах вимагає реалізації низки заходів, зокрема доцільним є вивчення досвіду провідних держав світу щодо вирішення даного питання з метою виокремлення та використання наявних у ньому позитивних моментів на національному рівні – задля вдосконалення організаційно-правових засад забезпечення органами місцевої влади законності та правопорядку у регіонах.

У зв'язку з цим проведено дослідження досвіду забезпечення режиму законності та стану правопорядку у таких зарубіжних країнах, як США, Великобританія, Польща. Приділено увагу досвіду вирішення даного питання у деяких країнах пострадянського простору. У ході та за підсумками проведеного дослідження сформульовано відповідні висновки

щодо можливості та доцільності використання окремих аспектів досвіду даних країн в Україні.

У підрозділі 3.2 *«Напрямки удосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує діяльність обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні»* наголошено на тому, що стан забезпечення законності у будь-якому регіоні нашої країни залишає бажати кращого, про що яскраво свідчить статистика вчинення злочинів та правопорушень по всій території нашої держави. Така ситуація пояснюється цілим рядом факторів, зокрема наявністю проблем у чинному законодавстві, яке регламентує діяльність обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні. Це обумовлює необхідність та актуальність визначення напрямків його вдосконалення.

Виокремлено недоліки адміністративно-правового регулювання діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні і визначено можливі напрямки щодо його покращення. Запропоновано провести вдосконалення зазначеної діяльності облдержадміністрацій за такими напрямками: розширення та уточнення кола контрольних повноважень адміністрації, які були б спрямовані, в тому числі, й на діяльність інших суб'єктів, уповноважених забезпечувати законність та правопорядок у регіоні; удосконалення взаємодії із громадськістю в частині врахування пропозицій представників останньої щодо забезпечення законності та правопорядку на відповідній території; удосконалення законодавства, яке визначає правові засади нормотворчої діяльності зазначеного органу виконавчої влади; оцінювання та аналіз стану забезпечення законності та правопорядку в регіоні. Розкрито зміст та значення удосконалення адміністративно-правового регулювання за кожним з указаних напрямків.

У підрозділі 3.3 *«Удосконалення взаємодії обласної державної адміністрації з іншими суб'єктами забезпечення законності та правопорядку у регіоні»* акцентовано увагу на тому, що удосконалення діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні неможливе без налагодження ефективної взаємодії облдержадміністрацій з іншими суб'єктами забезпечення законності та правопорядку. Досліджено сутнісний зміст та характерні ознаки поняття «взаємодія», що дозволило запропонувати визначення поняття «взаємодія обласної державної адміністрації з іншими суб'єктами забезпечення законності та правопорядку у регіоні» як спільної, взаємоузгодженої та законодавчо урегульованої діяльності обласної державної адміністрації та інших органів державної влади щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні.

Проаналізовано чинне законодавство на предмет закріплення у ньому організаційно-правових засад взаємодії обласної державної адміністрації з іншими суб'єктами забезпечення законності та правопорядку у регіоні. Визначено основні форми взаємодії зазначених суб'єктів: 1) узгодження планів проведення заходів; 2) встановлення часу та місця їх проведення; 3) встановлення правил поведінки учасників цих заходів. З'ясовано недоліки досліджуваної взаємодії, вивчено наукові думки з цього приводу.

Виокремлено та охарактеризовано основні кроки щодо удосконалення зазначеної взаємодії. Запропоновано: залучати представників органів місцевого самоврядування до розроблення регіональних програм; приділяти більше уваги організаційно-управлінському аспекту такої взаємодії; розширити повноваження органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення законності та правопорядку на конкретній території.

ВИСНОВКИ

У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягає у визначенні особливостей адміністративно-правового забезпечення діяльності обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні, напрямків удосконалення їх діяльності з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду та в контексті реформування державного управління й територіальної організації влади в Україні. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку висновків, пропозицій та рекомендацій, спрямованих на досягнення поставленої мети, зокрема:

1. Аргументовано, що забезпечення законності та правопорядку у регіоні є тими складовими його розвитку, які становлять фундамент нормального функціонування усіх сфер суспільних відносин, що виникають на території конкретно визначеної адміністративної одиниці. Законність при цьому виступає якістю правомірної поведінки суб'єктів адміністративних правовідносин, а правопорядок є тим фактичним станом, який формується за умови дотримання принципу законності. Їх зміст та значення для окремого регіону полягають у тому, що вони формують умови функціонування та розвитку кожної адміністративно-територіальної одиниці. При цьому для кожного регіону вимоги щодо забезпечення рівня законності та правопорядку можуть варіюватися, що обумовлено суспільно-політичним розвитком кожної адміністративно-територіальної одиниці нашої держави, особливо в умовах сьогодення, коли відбуваються трансформаційні процеси та перехід до децентралізації державної влади.

2. Доведено, що обласні державні адміністрації як суб'єкт забезпечення законності та правопорядку у регіоні мають подвійну природу своєї діяльності. З одного боку, обласні державні адміністрації мають всіляко забезпечувати високий рівень законності та правопорядку, а з іншого – місцеві державні адміністрації у своїй діяльності повинні бути взірцем законності і правопорядку в державі, а отже, законність для них є багатовекторним явищем, яке включає в себе: а) принцип їх діяльності; б) принцип здійснення управління в межах наданих повноважень; в) метод їх діяльності; г) режим суспільних відносин на визначеній території, який вони повинні підтримувати та забезпечувати; г) є метою та одночасно функцією здійснення та реалізації державного управління на місцях.

3. Встановлено особливості правових засад забезпечення законності та правопорядку у регіоні: по-перше, таке правове регулювання включає сукупність нормативних приписів усіх рівнів – загального, спеціального, регіонального значення; по-друге, правове регулювання забезпечення законності та правопорядку у регіоні регламентується нормами різних

галузей права – конституційного, адміністративного, кримінального, господарського, цивільного та інших; по-третє, правові засади забезпечення законності та правопорядку у регіоні забезпечуються нормами законодавства, які мають різну юридичну силу та спрямованість. Обґрунтовано, що адміністративно-правові норми є ключовими правовими засадами забезпечення законності та правопорядку у регіоні. Означене обумовлено тим, що вони є конкретними, необхідними і достатніми для визначених потреб місця і часу та дають можливість оперативно вирішити ті завдання, які формуються потребами суспільства конкретно визначеного регіону.

4. Констатовано, що діяльність обласних державних адміністрацій у сфері забезпечення правопорядку в регіоні будується на таких принципах: а) верховенства права (означає те, що обласні державні адміністрації у своїй діяльності повинні дотримуватись пріоритету прав та свобод людини і громадянина, гуманізму та справедливості); б) законності (полягає у неухильному дотриманні обласними державними адміністраціями норм чинного законодавства України при здійсненні своєї діяльності у будь-якому напрямку, в тому числі і щодо забезпечення законності та правопорядку в регіоні); в) відкритості (полягає в тому, що обласні державні адміністрації створюють всі необхідні умови для того, щоб для громадян була доступна вся інформація про діяльність та рішення публічної адміністрації); г) неупередженості (полягає в обов'язку публічної адміністрації та її посадових осіб безсторонньо ставитися до усіх учасників правовідносин, заявляти про конфлікт інтересів, у разі його наявності, та вживати заходів для його подолання); ґ) пропорційності (полягає у співвідношенні способів діяльності та мети); д) ефективності (полягає в тому, що обласні державні адміністрації мають забезпечувати досягнення необхідних результатів у вирішенні покладених на них завдань при оптимальному використанні матеріальних, технічних та публічних ресурсів); е) підконтрольності (передбачає свого роду обов'язок проведення внутрішнього та зовнішнього контролю за діяльністю обласних державних адміністрацій); є) юридичної відповідальності (полягає в тому, що обласні державні адміністрації у разі невиконання або неналежного виконання своїх обов'язків у сфері забезпечення законності та правопорядку в регіоні можуть нести юридичну відповідальність).

5. Визначено такі завдання обласної державної адміністрації у сфері забезпечення законності та правопорядку у регіоні: а) реалізація на території регіону державної політики у сфері боротьби зі злочинністю; б) координація заходів щодо охорони публічної безпеки, громадського порядку, боротьби зі злочинністю; в) організація взаємодії правоохоронних органів, до компетенції яких належить реалізація державної політики у сфері захисту прав і свобод людини та громадянина, боротьби зі злочинністю тощо; г) організація мобілізаційної роботи у разі стихійного лиха, аварій, катастроф, епідемій, епізоотій, пожеж, інших надзвичайних подій зони надзвичайної ситуації; ґ) організація правового інформування і виховання населення; д) організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях; е) розгляд справ про адміністративні правопорушення, віднесені до її відання, утворення адміністративних та спостережних комісій,

координація їх діяльності; є) вирішення питань з покращення матеріально-технічного забезпечення правоохоронних органів з метою створення умов для більш ефективної протидії злочинним проявам, охорони громадського порядку, захисту прав і свобод громадян.

Розкрито такі функції обласної державної адміністрації у сфері забезпечення законності та правопорядку у регіоні: а) правоохоронна; б) правозахисна; в) превентивна; г) правовідновлювальна; ґ) контрольна; д) координаційна; е) інформаційна; є) соціальна.

6. Окреслено напрямки діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні: а) охорона прав і свобод людини і громадянина; б) підтримання публічної безпеки та порядку; в) запобігання поширенню наркоманії, пияцтва та алкоголізму; г) мінімізація злочинного впливу на дітей та молодіжне середовище; ґ) протидія рецидивній злочинності; д) забезпечення безпеки дорожнього руху; е) підвищення рівня довіри населення до державної влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб.

7. Обґрунтовано, що формами забезпечення обласною державною адміністрацією законності та правопорядку у регіоні є: а) нормотворча; б) проведення консультацій з громадськістю; в) розгляд звернень громадян; г) проведення спільних з правоохоронними органами нарад з питань злочинності, а також з питань забезпечення законності та правопорядку в регіоні.

Виокремлено дві групи методів забезпечення законності та правопорядку у регіоні обласною державною адміністрацією: загальні та спеціальні. До загальних методів віднесено: а) метод примусу, який дозволяє обласній державній адміністрації створити такі умови, за яких особа повинна поводитись таким чином, щоб не мати можливості здійснювати правопорушення, та усвідомлювати, що за їх скоєння для неї можуть настати негативні наслідки; б) метод переконання, який реалізується через проведення бесід із населенням, прийняття скарг, проведення конференцій, роз'яснювальних робіт тощо. До спеціальних методів віднесено: а) метод координації діяльності; б) метод планування; в) метод вироблення рішень. Запропоновано в Законі України «Про місцеві державні адміністрації» закріпити зазначені форми та методи діяльності облдержадміністрацій у сфері забезпечення законності та правопорядку в регіоні.

8. На підставі узагальнення зарубіжного досвіду забезпечення законності на регіональному рівні запропоновано розширити коло повноважень місцевих адміністрацій щодо видання нормативних актів, які є актуальними для кожного конкретного регіону, особливо у сфері забезпечення законності і правопорядку, та запровадити практику проведення щотижневого «Дня профілактики правопорушень».

9. Окреслено такі основні напрямки удосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує діяльність обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні: а) покращити нормотворчу роботу щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні; б) закріпити на законодавчому рівні порядок взаємодії обласної державної адміністрації з громадськістю у сфері забезпечення законності та правопорядку у регіоні; в) чітко визначити повноваження обласної

державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні; г) розробити методiku заохочення громадян, якими було внесено пропозиції, що дійсно мають практичне значення, та запровадження яких сприятиме якісному покращенню діяльності обласних державних адміністрацій, у тому числі й у сфері забезпечення законності та правопорядку в регіоні; д) розробити критерії оцінювання та аналізу стану забезпечення законності та правопорядку в регіоні.

10. З метою вдосконалення взаємодії обласної державної адміністрації з іншими суб'єктами забезпечення законності та правопорядку у регіоні запропоновано прийняти Типове положення про порядок взаємодії місцевих державних адміністрацій та правоохоронних органів, у якому необхідно, по-перше, визначити коло суб'єктів, із якими облдержадміністрації можуть взаємодіяти щодо забезпечення законності та правопорядку в регіоні, а також коло їх прав та обов'язків; по-друге, визначити форми, методи та принципи взаємодії; по-третє, встановити порядок взаємодії цих суб'єктів.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ:

Статті у наукових фахових виданнях:

1. Боршош І. С. Напрямки удосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує діяльність обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2015. № 3 (9). Т. 3. С. 178–183.

2. Боршош І. С. Удосконалення взаємодії обласної державної адміністрації з іншими суб'єктами забезпечення законності та правопорядку у регіоні. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. Вип. 2. Т. 3. С. 207–212.

3. Боршош І. С. Зарубіжний досвід діяльності органів місцевої влади, як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні та можливості його використання в Україні. *Наше право*. 2018. № 1. С. 92–97.

4. Боршош І. С. Функції обласної державної адміністрації як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні. *Право UA*. 2018. № 2. С. 27–32.

Статті у зарубіжних періодичних наукових виданнях:

5. Боршош И. С. Задачи областной государственной администрации как субъекта обеспечения законности и правопорядка в регионе. *Право и Закон*. 2017. № 4. С. 257–251.

6. Боршош И. С. Направления деятельности областной государственной администрации по обеспечению законности и правопорядка в регионе. *Верховенство права*. 2018. № 2. С. 46–51.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Боршош І. С. Консультації з громадськістю як форма забезпечення законності та правопорядку у регіоні обласною державною адміністрацією. *Державне регулювання суспільних відносин: розвиток законодавства та проблеми правозастосування*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 10-11 липня 2015 р. – К.: Центр правових наукових досліджень, 2015. С. 85–87.

8. Боршош І. С. Методи забезпечення законності та правопорядку у регіоні обласною державною адміністрацією. *Громадянське суспільство в Україні: проблеми забезпечення правотворчої діяльності*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 1-2 квітня 2016 р. – Х. : Східноукраїнська наукова юридична організація, 2016. С. 51–53.

9. Боршош І. С. Принципи діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні. *Актуальні питання розвитку та взаємодії публічного та приватного права*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 17-18 березня 2017 р. – Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2017. С. 63–65.

10. Боршош І. С. Використання в Україні зарубіжного досвіду діяльності органів місцевої влади, як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні. *Реформування національного та міжнародного права: перспективи та пріоритети*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 19–20 січня 2018 р. – Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2018. С. 68–70.

АНОТАЦІЯ

Боршош І. С. Обласна державна адміністрація у системі суб'єктів забезпечення законності та правопорядку у регіоні. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право (081 – Право). – Харківський національний університет внутрішніх справ. – Харків, 2018.

Дисертаційну роботу присвячено визначенню сутності та особливостей діяльності місцевих державних адміністрацій щодо забезпечення законності і правопорядку у регіоні та шляхів її удосконалення з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду й у контексті реформування державного управління та територіальної організації влади в Україні.

Визначається поняття та розкриваються значення й особливості забезпечення законності та правопорядку у регіоні. Встановлюється місце обласної державної адміністрації у системі суб'єктів забезпечення законності та правопорядку у регіоні. Характеризуються правові засади забезпечення законності та правопорядку у регіоні та визначається місце серед них норм адміністративного права. Окреслюються принципи діяльності обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні. Систематизуються завдання, функції, напрямки, форми та методи забезпечення законності та правопорядку у регіоні обласною державною адміністрацією. Узагальнюється зарубіжний досвід діяльності органів місцевої влади як суб'єкта забезпечення законності та правопорядку у регіоні та з'ясовуються можливості його використання в Україні. Пропонуються напрямки вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує діяльність обласної державної адміністрації щодо забезпечення законності та правопорядку у регіоні. Опрацьовуються напрямки вдосконалення взаємодії обласної державної адміністрації з іншими суб'єктами забезпечення законності та правопорядку у регіоні.

Ключові слова: законність, правопорядок, забезпечення, обласна державна адміністрація, правоохоронні органи, адміністративно-правове забезпечення, система суб'єктів, принципи, завдання, функції, напрямки, форми, методи, взаємодія, удосконалення.

SUMMARY

Borshosh I. S. Regional State Administration in the System of Subjects of Ensuring Legality, Law and Order in the Region. – Qualifying scientific work as the manuscript.

The thesis for a candidate's degree by the specialty 12.00.07 – administrative law and procedure; financial law; informational law (081 – Jurisprudence). – Research Institute of Public Law; Kharkiv national University of Internal Affairs. – Kharkiv, 2018.

The dissertation is focused to the definition of the essence and peculiarities of the activities of local state administrations in ensuring legality, law and order in the region, and the ways of its improvement taking into account domestic and international experience and in the context of reforming the state administration and territorial organization of power in Ukraine.

The author has determined the concept and has revealed the significance and features of ensuring the legality, law and order in the region. The place of the regional state administration in the system of subjects of ensuring legality, law and order in the region has been established. Legal principles of ensuring legality, law and order in the region have been characterized; the place of the norms of administrative law among them has been determined. The principles of the regional state administration's activities in regard to the provision of legality, law and order in the region have been outlined. The tasks, functions, directions, forms and methods of ensuring legality, law and order in the region by the regional state administration have been systematized. International experience of the local self-governments as a subject of ensuring legality, law and order in the region has been generalized; and the possibilities of its application in Ukraine have been clarified. The author has offered directions of improving administrative legislation, which regulates the activity of the regional state administration in ensuring legality, law and order in the region. Directions of improving interaction of the regional state administration with other subjects of ensuring legality, law and order in the region have been worked out.

Key words: legality, law and order, provision, regional state administration, law enforcement agencies, administrative and legal provision, system of subjects, principles, tasks, functions, directions, forms, methods, interaction, improvement.

Підписано до друку 23.08.2018. Папір офсетний. Друк офсетний.
Формат 60×90/16. Умов. друк. арк. 0,9. Обл.-вид. арк. 0,9.

Тираж 100 прим.
Видавець і виготовлювач

Харківський національний університет внутрішніх справ,
просп. Л. Ландау, 27, м. Харків, 61080.

Свідectво суб'єкта видавничої справи ДК № 3087 від 22.01.2008.